

[Aksel Larsen.]

som det første land havde nedlagt veto i Atlantpagtrådet, havde Danmark været det første land, der nedlagde veto. Ja, jeg erkender, at dette er rigtigt; men at det er nogen begrundelse, erkender jeg ikke. Og uanset hvad jeg mener om udenrigsministeren — at hans intelligenskvoient er sådan, at han selv tror, det er en begrundelse, det mener jeg dog ikke.

Det andet argument, udenrigsministeren har for, at man måtte ændre stilling, er dette, at der er kommet noget nyt til, som overbeviste om, at det tidligere standpunkt var forkert. Hvad er det, der er kommet til? Ja, det kan man se i udenrigsministerens tale, hvor han siger — med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere nogle få linier —

„at de to landes store strategiske betydning for Vestens forsvar uvægerlig måtte medføre, at angreb på et af dem eller dem begge ville føre til en stormagtskrig, hvori Atlantmagterne under alle omstændigheder ville blive inddraget“.

„Og han tilføjer:

„Der var enighed blandt de militære sagkyndige om, at hvadenten Grækenland og Tyrkiet slet ikke blev optaget i nogen sikkerhedspagt, eller de blev medlemmer af en Middelhavspagt, eller de blev optaget i Atlantpagten, ville virkningerne af et angreb på dem være ganske de samme for de vesteuropæiske landes vedkommende.“

Ja, undskyld, at jeg siger, at man beklager, man ikke har to hoveder at tage sig til! Hvor kan man påstå, at dette er noget nyt? Er Grækenlands og Tyrkiets geografiske placering blevet anderledes, medens mødet i Ottawa stod på? Var det ikke noget, som gjaldt, dengang den højtærede udenrigsminister herhjemme udbasunerede, at regeringen var modstander af, at Grækenland og Tyrkiet skulle optages? Hvis argumentet, der anføres her, er rigtigt — jeg understreger *hvis*, men jeg godkender det ikke —, var det også noget, der gjaldt for $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ år siden. Det vil altså sige, at udenrigsministeren og regeringen overhovedet ikke har været i stand til at komme med nogen som helst reel begrundelse for, at de burde skifte mening i Ottawa. Derfor kan man ikke drage anden slutning end, at

deres tilsyneladende modstand, før det kom til afgørelsen, var spillægteri, at de havde været indstillet på i sidste instans at bøje sig, og at det iøvrigt ville gå dør, som det går i hvert eneste tilfælde, hvor Amerikas Forenede Staters regering ønsker noget gennemført: at så bliver det gennemført, og så bøjer man sig frivilligt eller efter pres.

Hvad sagde man her i folketinget, og hvad sagde man i den offentlige debat herhjemme, dengang man i huj og hast skulle have rigsdagen til at vedtage Danmarks tilslutning til Atlantpagten? Ja, man sagde noget, som var lige så strålende logisk som det, udenrigsministeren sagde her i går om, at hvis vi som det første land nedlagde veto, var vi de første, der nedlagde veto. Man sagde: det skal gå i huj og hast, for hvis det ikke går i huj og hast, så går det ikke i huj og hast. Som den højtærede udenrigsminister sagde: hvis vi først melder os om 3 måneder, kommer vi først med om 3 måneder.

Man sagde også noget andet: man bør tilslutte sig Atlantpagten, for det er de demokratiske europæiske landes pagt til forsvaret for demokratiet. Det understreges yderligere af selve Atlantpagten, ikke blot i dens artikel 2, som udenrigsministeren har citeret noget af, hvor der tales om, at deltagerne vil styrke deres frie samfundsordninger, men også i indledningen til pagten, hvor der står, at deltagerne i pagten „er fast besluttet på at sikre deres folks frihed, fælles traditioner og kultur hvilende på demokratiet og den personlige friheds grundsætninger og på lov og ret“. Der er ikke noget forslag her i protokollen om, at Den nordatlantiske Traktats indledning eller artikel 2 skal ændres, det skal altså blive stående.

Allerede dengang vi diskuterede Atlantpagten her i rigsdagen i foråret 1949, tillod vi os at stille et spørgsmål, som ingen ville eller rettere sagt turde give svar på: Om Portugal er en demokratisk stat? Nu må det være tilladt at spørge, hvordan det forholder sig med Grækenland og Tyrkiet. Hvilke fælles traditioner og kultur har vi med Tyrkiet? Hvorledes forholder det sig med demokratiet og den personlige friheds grundsætninger i Tyrkiet og Grækenland? Det er to fascistiske diktaturlande, som man nu vil optage i Atlantpagten, idet